udgør uanset benævnelse og opkrævningsmåde en afgift med tilsvarende virkning som told.

2. **Den direkte virkning af traktatens artikel 13, stk. 2 kan først påberåbes fra den 1. januar 1970.**

3. **Artikel 2, stk. 1 i Yaoundé-konventionen af 20. juli 1963 har fra den 1. januar 1970 skabt ret for de retsundergivne til ikke at erlægge en afgift med tilsvarende virkning som told til en medlemsstat, hvilken ret de nationale retter i Fællesskabet skal beskytte.**

4. **Medlemsstaternes forpligtelser i henhold til Yaoundé-konventionen af 1963 bestod uafbrudt indtil den konvention, der blev undertegnet i Yaoundé den 29. juli 1969, trådte i kraft.**

Lecourt Kutscher O'Keeffe

Donner Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. februar 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 14. JANUAR 1976 [1]

Høje Ret.

1. Den anmodning om en præjudiciel afgørelse, der i den foreliggende sag er fremsat af Tribunale (byretten) i Genova, tilsigter en klarlæggelse af, om opkrævningen af en afgift på huder importeret til Italien fra en anden medlemsstat og fra en afrikansk stat, som er associeret med Fællesskabet, er en afgift med tilsvarende virkning som told og som sådan forbudt dels ved EØF-traktaten, dels ved de to associeringsaftaler mellem Fællesskabet og de afrikanske stater samt

1 – Oversat fra italiensk.

Madagaskar, der er undertegnet i Yaoundé hhv. den 20. juli 1963 og den 29. juli 1969.

Sagens faktiske omstændigheder er følgende. Conceria Bresciani, Genova, importerede i 1969 og 1970 nogle partier rå kvæghuder fra Frankrig og republikken Senegal.

Huderne blev af de italienske toldmyndigheder pålagt afgift for veterinærkontrol i henhold til lov nr. 30 af 23. januar 1968. Da EØF-traktaten trådte i kraft, havde afgiften været på 240 lire pr. 100 kg for tørrede huder, men ved nævnte lov blev den forhøjet til 300 lire pr. 100 kg for alle råhuder.

Da det importerende firma mente, at den pågældende afgift var uforenelig med forbudet i artikel 13, stk. 2 i traktaten og med artikel 2, stk. 1 i de to associeringsaftaler mellem EØF og de afrikanske stater samt Madagaskar, indgav det til præsidenten for byretten i Genova begæring om betalingspåbud mod den italienske finansforvaltning for at få tilbagebetalt de beløb, som firmaet efter sin egen formening ikke skyldte men desuagtet var blevet tvunget til at betale.

Den dømmende ret forelagde derefter sagen for Domstolen i henhold til EØF-traktatens artikel 177, stk. 2. Præjudicielt skal det afgøres:

»1. Om afgiften i henhold til § 32, stk. 4 i den almindelige lov nr. 1265 af 27. juli 1934 om sundhedsvæsenet, hvis størrelse er bestemt i lov nr. 30 af 23. januar 1968, og som opkræves ved indførsel af animalske produkter, er en afgift med tilsvarende virkning som told som anført i EØF-traktatens artikel 13, stk. 2, når den har de ovenfor nærmere beskrevne egenskaber;

2. Om det ifølge EØF-traktatens artikel 13, stk. 2 kræves, at samtlige afgifter med tilsvarende virkning som told ved indførsel fra andre medlemsstater skulle være afskaffet senest den 1. juli 1968 eller den 1. januar 1970;

3. Om begrebet afgift med tilsvarende virkning som told er det samme
   a) i EØF-traktatens artikel 13, stk. 2,
   b) i artikel 2, stk. 1 i associeringsaftalen mellem EØF og de afrikanske stater samt Madagaskar, som blev undertegnet den 20. juli 1963 i Yaoundé, ratificeret af Italien ved lov nr. 406 af 20. marts 1964 og ved Rådets afgørelse nr. 64/345/EØF af 5. november 1963 indført i Fællesskabets retsorden,
   c) og i artikel 2, stk. 1 i den associeringsaftale mellem EØF og de afrikanske stater samt Madagaskar, som blev undertegnet den 29. juli 1969 i Yaoundé, ratificeret af Italien ved lov nr. 1048 af 7. december 1970 og ved Rådets afgørelse nr. 70/539/EØF af 29. september 1970 indført i Fællesskabets retsorden;

4. Om artikel 2, stk. 1 i associeringsaftalen mellem EØF og de afrikanske stater samt Madagaskar, undertegnet den 20. juli 1963 i Yaoundé,
   a) har direkte virkning,
   b) hjemler fællesskabs-»borgerne« en subjektiv ret, som de nationale retter skal beskytte, til at undlade at erlægge afgifter med tilsvarende virkning som told til staten,
   c) har de nævnte virkninger fra den 1. juli 1968 eller fra den 1. januar 1970;

5. Om forpligtelsen ifølge begge Yaoundé-konventioners artikel 2, stk. 1 til ikke at opkræve afgifter med tilsvarende virkning som told har bestået uden afbrydelse siden det relevante tidspunkt, der afhænger af svaret på spørgsmål 4 c).«

For at Domstolens afgørelse kan få praktisk betydning er det nødvendigt at undersøge den nationale lovgivning, hvis forenelighed med statens fællesskabsforpligtelser retten betvivler. Det er således for ganske nylig i en dom af 30. september 1975 *(Cristini,* sag 32/75) blevet fastslået, at Domstolen, selv om den, når den træffer afgørelse i medfør af artikel 177,

ikke er kompetent til at anvende fællesskabsretten på et konkret tilfælde og følgelig heller ikke til at bedømme en bestemmelse i national ret, imidlertid kan forsyne den nationale domsmyndighed med sådanne fortolkningsmomenter fra fællesskabsretten, som kan være nyttige for den ved vurderingen af den nationalretlige bestemmelse.

2. Lad mig herefter gennemgå formålene med og de nærmere retningslinjer for den pågældende kontrol, hhv. med slagtningen af dyr bestemt til menneskeligt forbrug og med importen af råhuder fra sådanne dyr, samt beregningen af de afgifter, der opkræves i forbindelse hermed.

I Italien er indenlandske slagtedyr underkastet dyrlægekontrol med henblik på at få fastslået, om deres kød (som traktaten betragter som et landbrugsprodukt), er spiseligt.

Undersøgelsen foregår i to tempi: før slagtningen på det levende dyr, og efter denne på det flåede dyr. Skønt dens formål i første række er at konstatere, om kødet er spiseligt, vedrører den i anden omgang også huden, i det omfang dennes kvalitet tages i betragtning ved bedømmelsen af dyrets tilstand.

Afgiften for kontrollen beregnes »pro capite« eller erlægges med et fast beløb.

Ved inspektionen af importerede råhuder, der klassificeres som animalske produkter og affald til industribrug, tilsigtes det at afværge og bekæmpe kvægsygdomme og beskytte Italiens zootekniske bestand (§ 32 i veterinærlovbekendtgørelse, knongeligt dekret nr. 1265 af 27. juli 1934, lovtidende nr. 186 af 9. august 1934, (ordinært tillæg)). Love og foranstaltninger vedtaget met dette mål for øje udgør tilsammen ordningen for veterinærpolitiet (dekret nr. 320 af 8. februar 1954 fra republikkens præsident, særlig §§ 56 og 57, lovtidende nr. 142 af 24. juni 1954).

Kontrollen foretages af veterinærmyndighederne ved grænsestationerne samt i de havne og lufthavne, der er opregnet i ministerialdekret af 29. februar 1960 (lovtidende nr. 80 af 1. april 1960). Reglerne herom er forskellige, alt efter om huderne endnu kan indeholde eller medføre sygdomskim (friske huder, saltede friske huder), eller om de, på grund af den foreliggende tilstand eller som følge af speciel behandling, ikke længere kan overføre smitsomme sygdomme (saltede og fugtige huder eller huder nedlagt i en saltlage, tørrede og saltede huder).

I almindelighed begrænser man sig til at undersøge varens friskhed og dens overensstemmelse med de sundhedsmæssige oprindelsesattester, der er påkrævet. Medens yderligere laboratorieanalyser undertiden kan vise sig nødvendige hvad angår friske huder, også selv om de er saltede, består veterinærundersøgelsen i relation til fugtige huder, der er saltede eller nedlagt i en saltlage, og tørrede huder, i de fleste tilfælde kun i en simpel administrativ kontrol.

De opkrævede afgifter skal dække omkostningerne ved de »prøver«, som foretages til opdagelse af sygdom, eller de laboratorieundersøgelser, der eventuelt bliver nødvendige. De beregnes på grundlag af vægt.

3. Ønsker man at blive klar over, om den afgift for veterinærkontrol, der opkræves på de foreliggende importerede huder, har de karakteristika, som Domstolen i sin praksis forbinder med en afgift, der har tilsvarende virkning som told, bliver det først og fremmest nødvendigt at se på, om den også pålægges tilsvarende nationale produkter.

Det har vist sig, at dette ikke er tilfældet. Der eksisterer faktisk, hvad angår huder fra indenlandsk slagtede dyr, ingen kontrol svarende til den, som den pågældende afgift opkræves for. Den sundhedskontrol, der foretages med hensyn til slagtedyr, er faktisk forskellig herfra både ved sin genstand og ved sit

formål: den vedrører ikke specielt huderne, men dyret som helhed; i øvrigt udføres den ikke for at afværge infektioner i Italiens zootekniske bestand, men kun for at fastslå, om kød, der er bestemt til menneskeligt forbrug, er spiseligt.

Der foreligger derfor en afgift, som pålægges ved varens ankomst til det nationale territorium, og som ikke er en del af en intern afgiftsordning, der anvendes konsekvent på indenlandske produkter efter kriterier svarende til dem, som gælder for importerede produkter.

Under hensyn til den definition, der er givet i Domstolens praksis af afgifter med tilsvarende virkning som told, og særlig under hensyn til, hvad Domstolen har statueret på området for afgifter for sundhedskontrol ved grænsen (dom i sag 29/72, *Marimex,* Raccolta 1972, s. 1317), kan den pågældende importafgift i mangel af en tilsvarende indenlandsk afgift kun undgå at blive ramt af forbudet i artikel 13, dersom den kan anses for modydelsen for en tjeneste, der individuelt er ydet importøren. Dette må imidlertid udelukkes her, eftersom vi har set, at den pågældende kontrol pålægges importøren af samfundsmæssige hensyn.

4. Eftersom det i den foreliggende sag også drejer sig om import fra Senegal, en stat, der er associeret med Fællesskabet, anmodes Domstolen ved det tredje spørgsmål om at afgøre, om begrebet afgift med tilsvarende virkning som told i artikel 2, stk. 1 i associeringsaftalerne mellem Fællesskabet og de afrikanske stater samt Madagaskar, underskrevet hhv. den 20. juli 1963 og den 29. juli 1969 i Yaoundé, har et tilsvarende bindende indhold som begrebet i EØF-traktatens artikel 13. Domstolen har allerede antaget, at den i henhold til artikel 177 er kompetent til at udtale sig om spørgsmål om fortolkningen af folkeretlige aftaler, som Fællesskabet har afsluttet i henhold til traktatens artikel 228. Dette fremgår forudsætningsvis af Domstolens dom af 7. februar 1973 *(Schroeder,* sag 40/72, Sml. 1973, s. 125) og udtrykkeligt af Domstolens dom af 30. april 1974 *(Haegeman,* sag 181/73, Sml. 1974, s. 459).

Denne antagelse har givet anledning til visse forbehold, i det omfang Domstolens præjudicielle fortolkning af aftalen går ud over rammerne for en fortolkning eller gyldighedskontrol af en fællesskabsakt. Jeg er dog af den opfattelse, at det kan være nødvendigt for en national ret at få fastslået, om en retsakt eller en adfærd fra en medlemsstats side er i overensstemmelse med forpligtelser, Fællesskabet har påtaget sig i kraft af en folkeretlig aftale, der også binder hver enkelt medlemsstat i henhold til EØF-traktatens artikel 228, stk. 2; det er fuldstændig legitimt, ja ligefrem nødvendigt, præliminært at tage stilling til aftalen af hensyn til en præcisering af den pågældende stats fællesskabsforpligtelse, der har traktaten som grundlag og materielt er fastsat i den aftale, som binder Fællesskabet.

Ganske vist er aftalen nødvendigvis en bilateral eller multilateral retsakt, og derfor kan den ikke som sådan henføres under den udøvende fællesskabsmyndigheds retsakter, der af natur er ensidige. Men afgrænsningen af rækkevidden af en stats fællesskabsforpligtelse er dog altid et spørgsmål om fortolkning af fællesskabsretten, og det er derfor ikke nødvendigt at sidestille den folkeretlige aftale med en retsakt fra en fællesskabsinstitution for at begrunde, at Domstolen i så tilfælde har en præjudiciel kompetence.

Set i dette lys kan meningen med, at Domstolen i den ovenfor nævnte Haegemann-dom henviste til fællesskabet i henhold til artikel 228, have været, at den folkeretlige overenskomst, i sin egenskab af aftalenorm i den mellemfolkelige retsorden, ikke i forhold til Fællesskabets retssubjekter får virkning umiddelbart gennem en retsakt fra den udøvende fællesskabsmyndighed.

Herefter kan jeg nu gå over til at tage stilling til indholdet af det tredje spørgsmål fra den italienske ret.

Jeg ønsker først og fremmest at bemærke, at de to Yaoundé-konventioner indgår i en væsentlig kontinuitet på trods af deres forskellige udformning og de ændrede forhold i de lande, der er overgået til selvstændighed, og denne kontinuitet viser sig i forhold til den oprindeligt ensidige associereingsordning, der i medfør af EØF-traktaten var oprettet til fordel for de oversøiske lande og territorier ved den specielle »gennemførelseskonvention«, der var knyttet til traktaten i henhold til artikel 136.

Hvad nu angår fastlæggelsen af indholdet af de pågældende bestemmelser i de to Yaoundé-konventioner vil jeg først bemærke, at artikel 2, stk. 1 i den første konvention udtrykkeligt henviser til de tilsvarende bestemmelser i Rom-traktaten (artikel 12 ff.). Artiklen bestemmer faktisk, at »varer med oprindelse i de associerede stater ved import til medlemsstaterne er omfattet af den gradvise afvikling af told og afgifter med tilsvarende virkning, som foregår mellem medlemsstaterne i overensstemmelse med traktatens artikler 12, 13, 14, 15 og 17 og bestående eller fremtidige beslutninger om at fremskynde virkeliggørelsen af traktatens mål«.

Det fremgår klart af denne bestemmelse, at indholdet af begrebet afgift med tilsvarende virkning, som den tager sigte på, svarer til det begreb, der findes i de nævnte traktatbestemmelser, uden at der dog, med hensyn til Fællesskabets forbindelser udadtil, som reguleres af bestemmelsen, kan drages slutninger fra fællesmarkedets interne sfære, som er præget af den integrationsproces, EØF-traktaten har indført mellem medlemsstaterne. Der er ikke grund til at antage, at man har villet benytte et afvigende begreb i den anden konvention, som — idet den skulle træde i kraft efter overgangsperioden, når frigivelsen af handelen mellem medlemsstaterne var blevet fuldendt — kunne være begrænset til at bestemme, at »varer med oprindelse i de associerede stater skal ved import til Fællesskabet kunne indføres toldfrit og uden afgifter med tilsvarende virkning; men den behandling, der anvendes for disse varer, kan ikke være gunstigere end den, der anvendes af medlemsstaterne indbyrdes«.

5. Det fjerde spørgsmål er, om de pågældende bestemmelser i de to konventioner er normer med umiddelbar virkning i fællesskabsretsordenen i den af Domstolen allerede præciserede betydning, således at der skabes rettigheder til fordel for private, der måtte være interesserede i, at bestemmelserne overholdes.

Først og fremmest kan man spørge, om en bestemmelse i en aftale, der er indgået under et andet system end Fællesskabets, dvs. inden for den almindelige folkeret, og som sådan er undergivet særlige regler og forhold, kan have umiddelbar virkning i Fællesskabet på samme måde og med samme virkninger som en fællesskabsregel. Undersøgelsen af, om den pågældende folkeretlige aftale — i betragtning af dens indhold og formål — hviler på et strengt gensidighedsprincip, kan være relevant, ikke for at gøre den direkte virkning af dens bestemmelser afhængig af, om tredjestat in concreto respekterer dem, men for at få en principiel afgørelse af, om aftalen er egnet til at indeholde regler med umiddelbar virkning.

Dette er et temmelig vanskeligt spørgsmål, der i relation til de klassiske folkeretlige overenskomster, som Fællesskabet er deltager i, kræver en nærmere undersøgelse.

Jeg tøver med uforbeholdent og uden en nærmere uddybning at antage, at en hvilken som helst folkeretlig aftale, der er afsluttet af Fællesskabet, og som indebærer modsat identiske forpligtelser og hviler på et strengt gensidighedskriterium, er egnet til at skabe rettigheder til fordel for private, der kan gøres gældende både mod Fællesskabet og mod medlemsstaterne.

Med dommen i de forenede sager 21-24/72 *(International Fruit,* Raccolta

1972, s. 1219) undlod Domstolen med rette — samtidig med, at den bekræftede nødvendigheden af en fællesskabsløsning med hensyn til fastlæggelsen af aftalens betydning i EØF-staternes retsorden — at foretage en mekanisk overførelse, i forholdet mellem fællesskabsret og folkeret, af de begreber og kriterier, som Domstolen havde lagt til grund i forholdet mellem fællesskabsret og national ret. For at hævde de grundlæggende principper og begreber, nemlig fællesskabsreglernes forrang for national ret og deres umiddelbare virkning, har hele Domstolens praksis i så henseende været baseret på karakteristika og særlige hensigtsmæssighedskrav i fællesskabssystemet, som, efter deres væsen, klart adskiller Det europæiske Fællesskabs retsorden fra folkeretten. Netop disse sondringer, som Domstolen flere gange har understreget (se særlig dom 26/62, *Van Gend & Loos,* Sml. 1954-1964, s. 375; org. ref. Raccolta 1963, s. 1, og 6/64, *Enel,* Sml. 1954-1964, s. 531; org. ref. Raccolta 1964, s. 1127), har gjort det muligt at overvinde modstanden i retspraksis og i teorien i de stater, der har sidestillet fællesskabsretten med folkeret og på den baggrund lagt forskellige hindringer i vejen for virkeliggørelsen af princippet om ensartet fællesskabsret på hele fællesmarkedsområdet.

Af denne grund kunne det forekomme selvmodsigende og måske endda i praksis skadeligt, i hvert fald i forhold til visse stater, automatisk at overføre det fællesskabsretlige begreb »umiddelbar virkning«, som netop er blevet udarbejdet for bedre at sikre den ovenfor nævnte ensartethed, på den traditionelle folkeret.

I den foreliggende sag drejer det sig imidlertid om folkeretlige aftaler med særlige egenskaber. Først og fremmest må det ved en nøje betragtning af fænomenet konstateres, at disse overenskomster er udtryk for den idémæssige forlængelse af det associeringssystem, som oprindelig blev indført ved selve traktaten om oprettelse af EØF. Da associeringsordningen med udviklingslandene i det væsentlige er udformet til gunst for disse, er de nævnte overenskomster ikke baseret på et strengt gensidighedsprincip. De forpligtelser, som Fællesskabet og dets medlemsstater har påtaget sig, er ikke identiske med dem, som de associerede stater har påtaget sig. Frem for alt indeholder overenskomsterne indrømmelser fra Fællesskabets og dets medlemsstaters side over for de associerede stater med det formål at fremme disses udvikling.

Særligt fremgår dette også i relation til de forpligtelser, som Fællesskabet og dets medlemsstater har påtaget sig med henblik på importen af produkter hidrørende fra de associerede stater, når man sammenholder artikel 2, der omhandler disse forpligtelser, og den betydeligt mere fleksible regel i artikel 3, som regulerer importen af fællesskabsprodukter til de associerede stater.

Muligheden for at sammenknytte privates rettigheder med de forpligtelser, der påhviler medlemsstaterne i henhold til de pågældende overenskomster, forekommer derfor, når de regler, som fastsætter forpligtelserne — betragtet i sammenhæng med det aftalesystem, de er en del af — opfylder de krav, som Domstolen i sin praksis stiller for at antage umiddelbar virkning, at være i overensstemmelse med disse aftalers karakter og funktion.

I betragtning af de ovennævnte særlige egenskaber ved den pågældende associeringsordning mener jeg derfor, at det, uden at det er nødvendigt at løse det tidligere rejste generelle spørgsmål, er muligt, med hensyn til de specielle overenskomster, der her er tale om, at antage, at disse overenskomster kan skabe rettigheder i forhold til private.

6. Jeg kan således nu gå over til at undersøge, om nævnte artikel 2 i Yaoundé-konventionen er således beskaffen, at den skaber umiddelbare rettigheder for private. I overensstemmelse med de af Domstolen fastlagte kriterier i International Fruit-sagen, der er nævnt ovenfor, er det ikke nok at indskrænke sig til at

finde ud af, om folkeretsnormen i sig selv er fuldstændig og tilstrækkelig bestemt i sit bindende indhold og derfor er af en sådan art, at det af hensyn til dens anvendelse ved domstolene ikke er nødvendigt, at fællesskabsmyndighederne først træffer gennemførelsesforanstaltninger; ud over en sådan undersøgelse vil det nemlig også være nødvendigt at finde ud af, om reglen, isoleret betragtet, samtidig med at den opfylder de nævnte krav, ikke indgår i et regelkompleks, der, til forskel fra fællesskabsretsordenen, er opbygget således, at det ikke kan anvendes direkte af de nationale domstole, således at der ikke kan antages at foreligge rettigheder for private. I første række skal det bemærkes, at det forbud, som nævnte regel pålægger Fællesskabet og dermed også dets medlemmer, er velafgrænset i forhold til sin genstand og gælder betingelsesløst. Modsat hvad der er hævdet med hensyn til artikel XI i GATT, som forbyder import- eller eksportkontingenteringer af produkter med oprindelse i de kontraherende stater, gør ovennævnte regel muligheden for at fastsætte undtagelser herfra betinget af helt præcise materielle regler og obligatoriske fremgangsmåder. Den eneste mulighed i så henseende er hjemlet i den første konventions artikel 13, stk. 2 og de tilsvarende bestemmelser i den andens artikel 16, stk. 2. Anvendelsen af disse regler er begrænset til tilfælde, hvor der foreligger særligt alvorlige vanskeligheder, og er underlagt velafgrænsede betingelser svarende til, hvad der er fastsat i beskyttelsesbestemmelsen i EØF-traktatens artikel 226; desuden kræver sådanne undtagelsesforanstaltninger, også når de vedtages af medlemsstaterne, forudgående tilladelse fra Fællesskabet, således at Domstolen altid er sikret mulighed for at kontrollere, at anvendelsen af disse undtagelsesregler er lovlig.

De ovenfor beskrevne egenskaber ved den pågældende folkeretlige regel, set i sammenhæng med det aftalesystem, som den tilhører, og dens inddragelse under EØF-traktatens ordning og de heri indeholdte kontrol- og garantimekanismer, der gælder for fællesskabsmyndighedernes og de nationale myndigheders anvendelse heraf, gør det derfor muligt at antage, at den folkeretlige regel har umiddelbar virkning i Fællesskabet og derfor også i medlemsstaternes retssystemer, og at den særlig kan skabe ret for private til ikke at betale de afgifter, som reglen forbyder.

7. Det følger af artikel 2, stk. 1 i den konvention, der blev undertegnet i Yaoundé den 20. juli 1963, set i forbindelse med EØF-traktatens artikel 13, stk. 2, som artikel 2 henviser til, at det fra 1. januar 1970 er medlemsstaterne forbudt at pålægge afgifter med tilsvarende virkning som told, hvilket er i overensstemmelse med det af Domstolen antagne i dom af 18. juni 1975 i sag 94/74 *(I.G.A.V.,* Sml. 1975, s. 711).

Den tilsvarende regel i den konvention, som blev undertegnet i Yaoundé den 29. juli 1969, gælder fra 1. januar 1971, datoen for aftalens ikrafttræden.

Af henvisningen i den første Yaoundé-konventions artikel 2, stk. 1 til EØF-traktatens artikel 12 kan det desuden udledes, at medlemsstaterne, indtil aftalen var trådt i kraft, ikke i deres handel med de associerede stater kunne indføre nye afgifter med tilsvarende virkning som told eller forhøje sådanne eksisterende afgifter.

8. Den italienske rets sidste spørgsmål er, om de ovennævnte forbud har bestået uafbrudt siden deres ikrafttræden.

Den måde, hvorpå aftalen to gange er blevet forlænget, kan ikke have nogen indflydelse på reglens umiddelbare anvendelighed, da sådanne forlængelser må antages at være gyldige i henhold til fællesskabsretten.

Den første associeringsaftale udløb den 30. maj 1969, og i perioden indtil den anden aftale trådte i kraft den 1. januar 1971, besluttede associeringsrådet under anvendelse af de beføjelser, der var tillagt det ved aftalens artikler 44 og 47, to

gange at forlænge den, hvilket skete ved beslutningerne nr. 30/69 af 29. maj 1969 og nr. 31/70 af 15. maj 1970, således at der ikke skete nogen afbrydelse.

Hverken den forelæggende ret eller parterne i den præjudicielle sag har rejst tvivl om lovligheden af denne fremgangsmåde, som også var anvendt i relation til samme aftale og samme periode i sag 48/74 *(Charmasson,* Sml. 1974, s. 1392). I Domstolens dom i denne sag antages det udtrykkeligt i præmis 4, at der ved associeringsrådets beslutning skete opretholdelse af aftalen.

Det kan derfor udelukkes, at der har foreligget afbrydelser af de forpligtelser, som er pålagt medlemsstaterne ved den ovennævnte artikel 2, stk. 1.

Jeg foreslår derfor, at Domstolen giver følgende svar på de spørgsmål, der er forelagt den:

1. De økonomiske byrder, der ved grænsepassage pålægges for sundhedskontrol, skal, uanset deres størrelse, betragtes som afgifter med tilsvarende virkning som told og dermed som forbudt fra den 1. januar 1970, når disse byrder fastsættes efter særlige kriterier, der ikke kan sammenlignes med de kriterier, der gælder for fastsættelse af den økonomiske byrde, der hviler på tilsvarende indenlandske varer.

2. Begrebet afgift med tilsvarende virkning som told i artikel 2, stk. 1 i de to associeringsaftaler, der blev undertegnet i Yaoundé hhv. den 20. juli 1963 og den 29. juli 1969, har samme bindende karakter som det tilsvarende begreb i EØF-traktatens artikel 13, stk. 2.

3. Artikel 2, stk. 1 i de nævnte aftaler har umiddelbar virkning i medlemsstaternes retssystemer og har derfor — hvad angår afgifter med tilsvarende virkning som told — fra den 1. januar 1970 skabt subjektive rettigheder for private, som de nationale retter skal beskytte.

4. De rettigheder, der således er skabt for private i henhold til artikel 2, stk. 1 i aftalen af 1963, har bestået uafbrudt indtil ikrafttrædelsen af aftalen af 1969.